

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX Núm. 2432 :-: 15 cts. :-: Atrassats 30

TIENDA
DE JUDIAS SOCIA

COSES D'ARA

—Tan gran i encara vas a estudi?
 —Noi, el decret m'hi obligal I és una cosa tan sèria el decret, quan es tracta del llibre de vendes.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Diumenge a dos quarts de quatre **ELS PASTORETS** amb els Reis. A dos quarts de 6: l'obra mestre d'en Pous i Pagés, **L'ENDEMÀ DE BODES** i **EL LLAÇ INVISIBLE**, d'en Muntanyola. Nit, la divertida comèdia d'en Frederic Soler, **L'APOTECARI D'OLOT** i **DEU I FA MES QUE NOSALTRES**, d'en Soldevila.

Es despatxa en comptaduria

GRAN TEATRO ESPAÑOL

Avui divendres, tarda, grandiosa *reprisse*: **LA POMA**, Nit, i totes les nits, inmens èxit

LA DONA DE LA VIDA

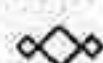
EDEN

Todas las tardes el vodevil **EL VALLE DE JOSAFAT**.

Por la noche el sugestivo vodevil
EL POLVO DEL CAMINO
y la cèlebre **PRECIOSILLA**

POMPEYA

Popular Music-Hall

Teléfono 2438 A.

PROGRAMA MONSTRUO

CONDESITA ZOE - BELLA DORITA

Gran èxito de la aplaudida revista en cuatro cuadros

LA VINGUDA D'EN TÓFUL

Èxito de Mercedes Cros, Marujita Carrillo

MERCEDES SOLDEVILA

ROYAL CONCERT

MARQUES DEL DUERO, 106

ÈXITO DE **NATI DE LA ROSA**

y **CONCHITA MARÍN**

80 PRECIOSAS ARTISTAS, 80

Cabaret

de la

Muerte

Paralelo

(Grutas)

núm. 72

Exhibición macabra, tétrica y horripilante
Es necessiten 30.000 caixes de morts pel consum
diari del **CABARET DE LA MUERTE**

NOTA: El que sufra de afección cardíaca o sea impresionable
absténgase de visitarlo, pues pasaría un mal rato.

OLYMPIA

"Chocolat Kiddies"

es el espectáculo de negros norteamericanos, más original, más exótico, y de más éxito, que se ha visto en Barcelona

TEATRE COMIC

Tots els dies l'espectacle més sensacional

LA REVISTA

YES-YES

Cada nit, dijous, dissabte
i diumenge tarda

Kiss-me i Yes-Yes

Si heu de comprar un suéter i voleu trobar un bon assortit amb millors preus, visiteu els aparadors de

L'ATLANTIDA

SASTRERIA I CAMISERIA

Sant Pau, 56 i 58

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

El vermut popular a Santiago Rusiñol

Diumenge, a mig dia, es celebrà amb tota esplendidesa el popular homenatge a Santiago Rusiñol. Va ésser un acte grandios i emocionant. És impossible poder-lo descriure amb tota la grandiositat que tingué; creiem, però, poder-ho dir amb poques paraules de manera que tothom es faci càrrec de com va ésser: Fou, ni més ni menys, que l'homenatge que es mereix el nostre sublim Santiago Rusiñol.

Era un vermut popular ofrenat pel obrers de Catalunya, i hi havia tot el bo i millor del nostre obrerisme i dels elements populars de Catalunya. Hi havia... per què citar noms, si no acabaríem mai? Tots els obrers millors, representacions dels centres i periòdics populars, els artistes teatrals, la majoria dels intellectuals, moltes famílies, etc., etc.

Després de l'homenatge a Sitges, en el qual la intel·lectualitat catalana i grans nombres de devots del Mestre li oferiren en nom de Catalunya el ram de llorer i roure, aquest homenatge en el qual el veritable poble va rendir-li el tribut de devoció, era indispensable. L'homenatge de Sitges va mostrar l'admiració que Catalunya sent per Rusiñol; el de diumenge, va demostrar que la massa proletària estava tan compenetrada amb la seva obra com els mateixos homes de lletres.

El vermut es celebrà al Parc, a la plaça de la Cascada. Tota aquella esplanada tan immensa estava tancada i hi havien les taules en les quals es serví el vermut. Estava pleníssima; molta gent hagué de prendre el vermut a peu dret. I als costats del clos hi havia triblé o quadrible gent, que es quedà sense tiquet, de la que hi havia al clos.

Als costats del Restaurant Carbó, a tots els passeigs que condueixen a l'esplanada, als costats de la cascada, a totes les

escales i replans de la cascada, la gent estava estretament agrupada homenatjant al Mestre Rusiñol. No hi cabia més gent de la que hi havia. Pel cap baix—temem quedar-nos curts—hi havia de catorze a setze mil persones.

Quan arribà en Rusiñol, en automòbil, tothom a peu dret, molts fent voleiar els barrets o els mocadors, el rebé amb visques i aplaudiments. Rusiñol, visiblement satisfet i emocionat, anà a asseure's a la presidència, que estava col·locada a les portes del Restaurant. La gent seguí ovacionant-lo; els que es trobaven en el clos s'enfilaren a les cadires per a poder-lo veure millor.

La Comissió de l'homenatge popular, formada pels obrers senyors Josep Aleu, Josep Solà, Josep Mateu, Josep Font, Josep Maria Pi i Juli Balaguer s'assentaren al costat d'en Rusiñol. A la presidència també hi havia l'Angel Pestaña, l'Angel Samblancat, en Rafel Campalans, en Pompeu Fabra, els artistes Ignasi Iglesias, Josep Clarasó, Ramon Casas, Costa "Picarol" i l'editor Antoni López.

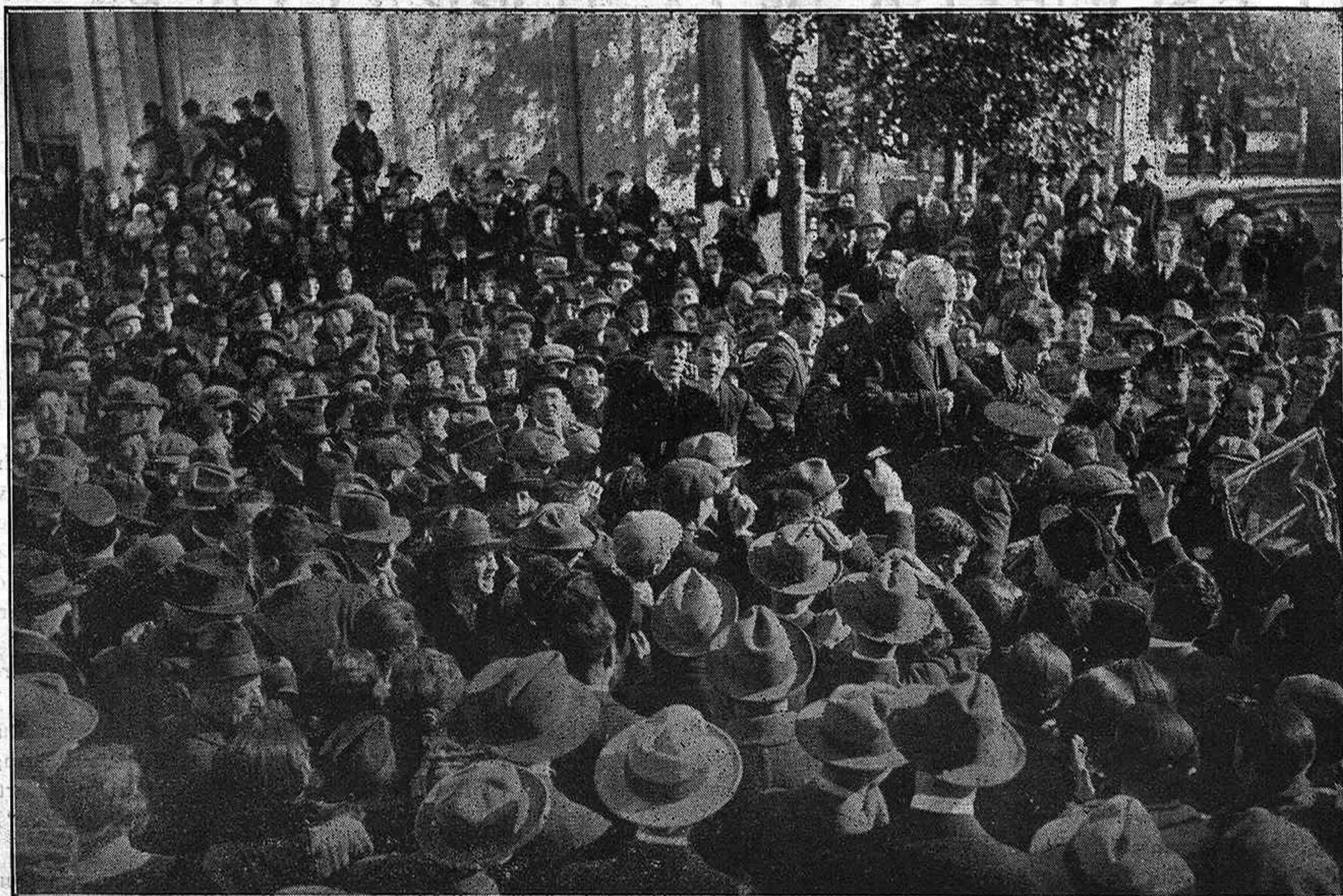
Els obrers dels tallers de "La Veu de Catalunya" ofrenaren a l'homenatjat un retrat seu amb totes les signatures dels donants, regal que resulta un notabilíssim treball tipogràfic.

Els artistes del teatre "Español" li ofrenaren una caricatura. Aquesta caricatura fou col·locada a les portes del Restaurant, a fi que tothom podés veure la imatge del Mestre.

L'obrer senyor Solà, de la Comissió, oferí l'homenatge, amb un brillant parlament que llegí. L'ovació a Rusiñol, que encara continuava, cessà a les primeres paraules d'aquest parlament, que fou molt aplaudit i celebrat. Una altra ovació formidable va ressonar per tota l'esplanada quan en Rusiñol s'ai-

La presidència de l'acte.

En Rusiñol, apóstol del nostre art i de la nostra literatura, aclamat per la multitud.

xecà a parlar; en acabar, l'ovació va ésser formidable, i ja no parà fins al final de l'acte.

Durant tota l'estona, una cobla del "Foment de la Sardana" va donar una audició de sardanes. Les més aplaudides foren les que tenien lletra d'en Rusiñol.

L'acte, que transcorregué en mig d'un gran ordre, cosa que diu molt a favor del civisme dels nostres obrers, acabà a la una tocada. En Rusiñol atravessà amb penes i treballs pel mig de tota la gent, entre la formidable ovació, i marxà del Parc en automòbil. Al seu pas, eren molts els que volien estrènyer-li la mà; un infant s'acostà a besar-lo. Mereixen elogis els elements de la guàrdia urbana que es cuidaren d'obrir pas al Mestre.

Repetim, l'homenatge popular a Santiago Rusiñol fou l'homenatge que ell es mereix.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA i "La Campana de Gràcia" hi estaven representades per tots els seus redactors i dibuixants i per tot el personal d'impresora.

El sobrant del que costà els vermuts, fou entregat als nostres presos polítics. Veu's ací un acte altament noble de la Comissió organitzadora.

EL PARLAMENT DEL SENYOR SOLÀ

Resumint el parlament d'ofertament del vermut que llegí l'obrer Josep Solà, digué que ell, anònim admirador del Mestre, li oferia l'homenatge en nom dels seus companys. Els intel·lectuals i els artistes, en nom de la nostra terra, li oferiren el ram de llorer i roure, símbol de la glòria i la robustesa de la seva obra, i fou una bella pensada que aquells moments de

consagració plena la visqués la blanca Sitges, el recés artístic on en Rusiñol ha passat les millors hores de la seva vida. Però degut a celebrar-se l'homenatge en un lloc tan lluny, cosa que féu que els obrers, sotmesos a les exigències del viure modest, no hi poguessin concórrer, li volgueren oferir un homenatge senzill i grandios alhora. Avui, s'ha acoblat davant d'en Rusiñol—anà dient—tots els elements que l'estimen i que es senten units per una mateixa vibració cordial. "Aquí hi teniu els que us homenatjaren allà i els que no hi pogueren assistir. Es més, estem segurs que aquells voluntàriament es posen a segon terme i es confonen amb la multitud per a donar la màxima significació a aquest homenatge popular. Tots som uns. El vostre nom—seguí—ha reunit tots els estaments populars. Per a nosaltres avui sou el nostre patró, patró de la joventut, de tots els bells ideals i de l'etern bon humor; sou Sant d'unes gestes de les quals tots en portem a dintre el cor un bocí ben plaent; per això ens hem endiumenjat, i tots semblen senyors. No hem volgut donar a l'acte un caràcter seriós, que ni a vós ni a nosaltres ens plau. Amb la presència dels homes que són avui la més alta encarnació de l'espiritualitat catalana, en tenim prou.

Enyorem en aquest acte la presència del qui fou per Catalunya gení creador de sentiments puríssims, que amb vós i l'Iglesias donàreu a la nostra escena l'essència de la vida; però l'esperit seu és aquí. També enyorem els companys que, contra la seva voluntat, els és impossible concórrer a l'acte; però ells, amb la pensa i el sentiment s'ajunten a la nostra festa.

Amb l'acte d'avui és tot el poble qui us ret homenatge de gratitud i estima; en nom de tot aquest poble us prego que volgueu estrènyer les mans d'un home que amb el treball viu i amb el cor pensa." (Li estrenyè les mans).

EL PARLAMENT D'EN RUSIÑOL

En Santiago Rusiñol, en breus paraules, li contestà dient que estava orgullós i satisfet d'aquest homenatge que li tribu-
tava el seu poble. Jo sóc un home que he treballat molt—afegí
—i he treballat sempre a gust; les circumstàncies de la vida
han fet que jo trobés sempre un goig en el treball. Penso en-
cara treballar tot el que pugui, essent-me per mi, el treball,
el mateix plaer que m'ha estat fins ara. Jo voldria que vos-
altres, obrers catalans, poguessiu dir el mateix que jo, voldria
que per vosaltres el treball fos també un goig i no una pena,
un esforç, una càrrega.

En aquest homenatge que em tributa el poble, jo brindo
pels obrers d'arreu del món, especialment pels obrers de Cata-
lunya, la meua terra estimada.

DE L'ESPIRITUALITAT

De l'espiritualitat se n'ha parlat molt. Fins potser se
n'ha parlat massa. Avui, però, ja no se'n parla gens. Ja
ningú se'n preocupa, ja per a la majoria no té sentit aques-
ta paraula.

L'espiritualitat? Amb què és menja això?

Es parla de l'espiritualitat com del diplòdocus, és a dir:
com de l'existència d'una bèstia de conte de fades. Avui
són moltes, i molt diverses, les coses que ens han allunyat
de la veritable espiritualitat: la carestia de la vida, l'èxit
imbècil de la novella blanca, la radite-
lefonía, la baixa política, el baix tea-
tre.

Ja l'espiritualitat fuig de les ciu-
tats, esporuguida. I és que l'espiritua-
litat no sap viure en l'ànima de les
grans multituds. Hi hagué un temps
en què la suprema moda fou ésser
espiritual. D'una estranya barreja d'Ib-
sen, Maeterlink, Wagner "Quatre
Gats", Montmartre, "L'Alegria que
passa", els barrets amples com tol-
dos de caballitus i les pipes decorati-
ves—més decoratives perquè no fu-
maven sempre que volien—es féu
una generació d'espirituals. Ja ha pas-
sat a la història aquella divertida i
pintoresca generació. R. I. P.

La d'avui, en canvi, és una gene-
ració d'idiotes i futbolistes. Per com-
ptes del llibre, la cossa; per comptes
de la música, el cop de puny.

L'espiritualitat ja ha fet a tots.
Ja ha passat de moda. Ja ningú se'n
recorda, ni se'n vol recordar. Val
més ésser xòfer, avui, que espiritual.

Mireu si ha caigut en desgràcia
això de l'espiritualitat, que abans vo-
liem que les dones ho fossin d'espí-
rituals i les anàvem a buscar a Pa-
ris. Abans ens creïem que París era
el cor del món. Avui sabem que és
el sexe. Avui sabem que l'espiritua-
litat és perd, que vivim en una èpo-
ca de baixesa, de grolleria, de bruti-
cia física i moral, d'indignitat.

Avui, per a l'home que vol esca-
par d'aquest femer, en cerca d'un xic
d'espiritualitat, no hi ha res més que
la daurada mediocritat de què parla-
va Horaci: un gos, un llibre, un vas
de vi i un raig de sol.

VIRAI

EL PERSONAL DE LA IMPREMTA
LA VEU DE CATALUNYA
OPEREIX EL SEU HOMENATGE
D'ADMIRACIÓ A
SANTIAGO RUSSINYOL

UN BELL HOMENATGE

és aquest que amb els seus noms ofrenen al Mestre Rusiñol
els obrers de "La Veu de Catalunya". En Rusiñol se'n sent
orgullós de semblants noms.

AQUEST NUMERO HA PASSAT
PER LA CENSURA

DE LA UNIVERSITAT

El senyor Martínez Vargas, rector de la Universitat, ha tornat de Madrid i hi ha tornat a marxar. Per què aquests viatges?

Es va fer una inspecció a la Facultat de Medicina, per a veure si hi han professors que cometen el gran crim de professar idees polítiques, i sembla que al doctor Martínez Vargas no li ha agradat el resultat de la inspecció. L'home, desesperat, va i ve de Madrid per a veure si pot contrarestar l'efecte de la inspecció i, sobretot, si pot salvar el càrrec que tant de llustre ha donat a les seves velles ex idees republicanes.

Veurem com acabarà. Ens sembla que bé.

DE L'AJUNTAMENT

Aparentment, a l'Ajuntament segueix havent-hi pau. Aparentment!

El cert és que continua essent una olla de grills.

Després dels heroïsmes inhumans contra els pobres gats, l'Ajuntament ha celebrat dos plens. Un, públic, anà com una seda; però és que abans ja s'havien posat d'acord per a no parlar del punt perillós, que era un front únic contra un regidor que els fa nosa. L'altre fou secret (!!!) i es presentà els plans de la futura Exposició de Montjuich; creiem que es van indignar perquè el nou projecte és calcat del que havia fet en Cambó, però no en saberen fer cap altre.

Per altra banda, el senyor Ponsà, era president de Cultura, vol fer una cosa que no ho havia fet cap altre president: economies. Sosté que l'Ajuntament només ha de donar locals a les escoles públiques i tot el restant de la Comissió de Cultura són luxes imitits i perjudicials. Cal que desapareixin. I està disposat a què desapareixin els Grups Escolars, Escoles de Mar, de Bosc, de Vila-Joana, escoles especialitzades, etc. Molt bonic, molt rebo-
nic!!!

Aristocràcia

Es un deure ineludible, al qual no podem ni volem sotstreure'ns, felicitar la nostra aristocràcia amb motiu del nou any.

Nosaltres, no aristòcrates, som uns veritables admiradors i entusiastes de l'aristocràcia; sentim vivament no poder-ne ésser, d'aristòcrates. Per això els dediquem tota l'atenció que es mereixen, volem que el nostre periòdic sigui el seu organ.

Us hi heu fixat bé amb els aristòcrates? Ja ho hem dit altres vegades, ells són el *no va més* de la societat.

L'aristocràcia, és una classe privilegiada, que només podem gaudir els països d'una gran civilització. Els aristòcrates no saben res de res, no entenen en res, però volen saber i entendre més que tothom en tot. Es natural que així sigui. Es una classe excelsa, tan superior, que no els cal saber res, tot el que sabessin seria balder, car ells estan per damunt de tot i de tots els sabers i res ja no pot posar-los gens més de glòria i honor.

Als aristòcrates els és permès tot, els casats poden flirtejar amb les casades, tenen dret a enganyar les nois de les classes no privilegiades, poden fer excentricitats, tot, tot, en fi. Tot el que està vedat als altres, als pobres no aristòcrates, ells ho poden fer. També és natural. Pobres de nosaltres que no veiéssim amb gust que a ells tot els hi sigui permès!

Els aristòcrates, són els reis a tot arreu. I tenen passeigs i espectacles que estan vedats als altres. El que té la gosadia d'anar-hi sense ésser aristòcrata, aviat es penedeix del seu vil atreviment. Quina profanació! Es tan grossa la profanació que el fa sortir de seguida i avergonyeix al gosat. Els cinemes "Cataluña" i "Kursaal", el pati i primer pis del "Liceo", el Passeig de Gràcia, l'Horxateria Valenciana de les Corts Catalanes a l'estiu, la platja dels banys de Sant Sebastià, són llocs exclusius d'ells.

Demés, els aristòcrates poden estar pelats com una rata, i no per això cauen en desprecí. Es clar! L'aristocràcia està per damunt de tot descredí! Si un altre, no aristòcrata, fos pobre, de seguida perdria el crèdit que tenia. Un aristòcrata, no. Es més, la major part dels aristòcrates són uns pelats.

Per això, hem de felicitar el nou any a aquesta classe excelsa, superior, divina. De totes maneres, ja sabem que ells estan per damunt de tots els anys, i sempre els prova tot.

THE GREAT MOLIST

Posseïu l'art de divertir les gents
amb gràcia i gentilesa,
alceu el vol amb les ales potents
de la gràcia sublim i la bellesa.

Sortats dels que s'aixequen de la terra
i alcen el vol de cara a la claró
i van omplint la vida com qui ompla una gerra
de la mel, de la forma i de la perfecció.

Rigueu-vos de la taifa que us enveja;
són esperits pobrissons, els impotents
els vivents en la fosca, i quan clareja
entorn vostre la glòria, espeteguen de dents.

Però vós sou artista consumat;
teniu la traça ingènua de dominar gentades
i és senyorial vostre posat
i deixeu a les gents meravellades.

L'art us sobrix per tots costats;
sabeu fer gran una petita cosa
i ens deixeu encantats
com si al davant ens florís un rosa.

I floreix. Es la rosa meravella
d'aquesta flama que porteu a dins,
que sou capaç de fer caure una estrella
i fer-ne sol que aclareix els camins.

Sortats dels que s'aixequen de la terra
i alcen el vol de cara a la claró
i vos ompliu la vida com qui ompla una gerra
de la mel de la forma i de la perfecció.

SALVADOR PERARNAU

Un crim al carrer del Bruch

A primers de la setmana passada, fou trobada degollada a casa seva, a un entressol del carrer del Bruch, la senyora Aldà. Sembla que feia un parell de dies que era morta.

Els diaris han omplentat les seves columnes d'aquest crim. Hem pensat molt perquè deuen haver fet això, els periòdics, i no ho sabem trobar. Els dos diaris gràfics que surten, han publicat gravats de l'assassinada, de la casa on vivia, del lloc on fou trobada, dels seus parents i coneguts, del porter de la casa, del senyor del pis de sobre, del gos de la veïna del tercer pis, de la pedra que la va fer ensopegar al Passeig de Gràcia el dia 3 d'agost de 1916, de la corda del terrat on solia estendre la roba, de la casa on comprava les mitges, etc., etc. Tots els diaris li han dedicat, almenys, quinze columnes diàries.

Per què? Nosaltres compremem que es dongui importància a un fet que apassiona, a un assassinat misteriós. Però a una cosa com aquesta, no, francament. Perquè això és un crim vulgar, dels més vulgars que hi han. La senyora Aldà fou degollada per uns lladres que l'anaren a robar. De fets així, arreu del món en passen cada dia.

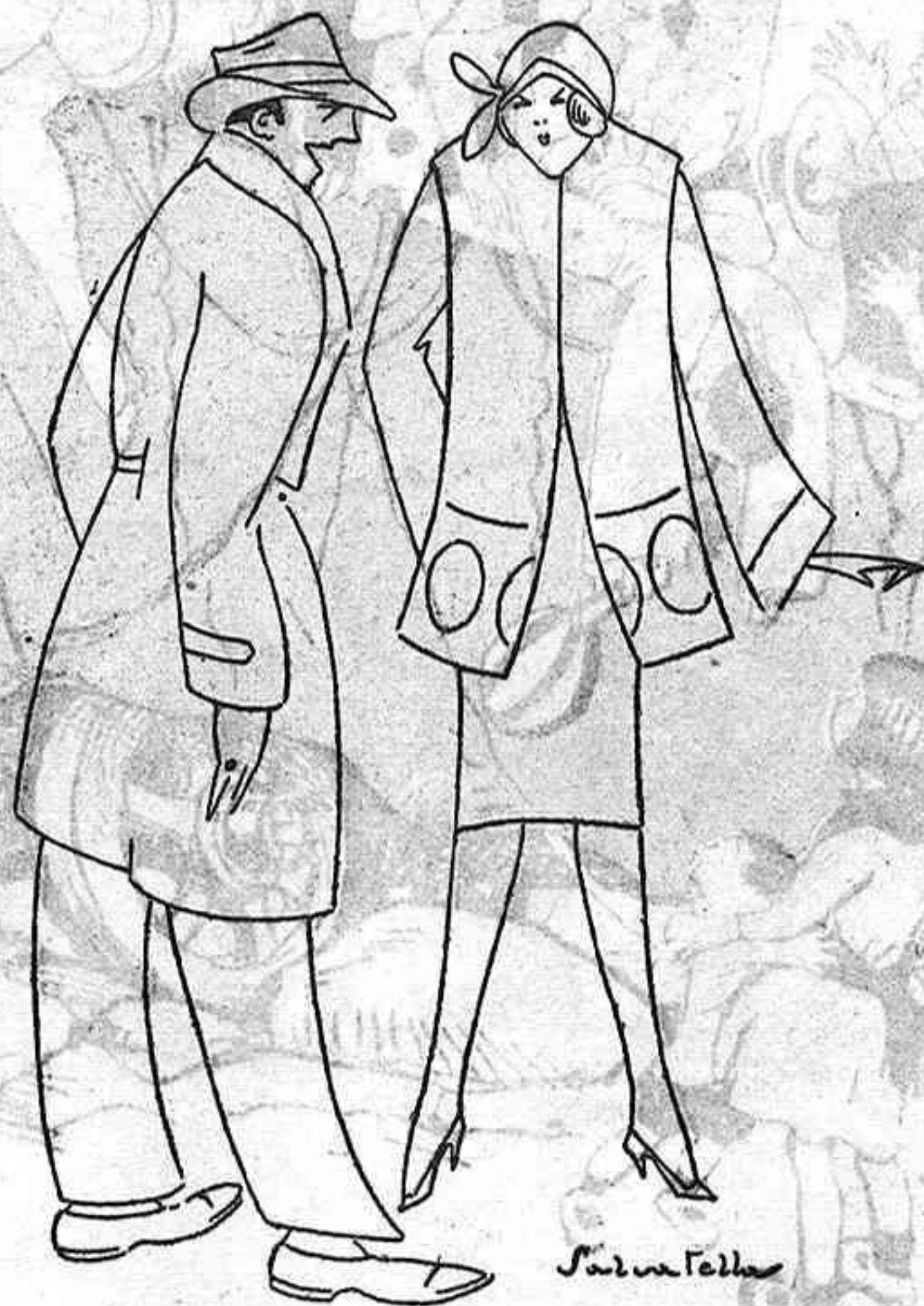
Però els diaris de Barcelona són diaris de poblet. Per ells, un gos que trepitxi un vianant és una cosa de gran interès, d'una importància capital, i en treuen tot el suc possible per a omplir una columna. Diuen que qui no té res a fer el gat pentina. Però estem segurs que si tinguessin res a fer, si ens trobéssim en altres èpoques millors, aquest crim pels diaris tindria la mateixa importància. Mireu-ho, sinó. El nou impost de cèdules és una cosa veritablement interessant i capital, i no obstant això, els periòdics prefereixen parlar d'aquest crim. Que hi farem?

FIGURES DEL DIA

CARME OLIVER COBEÑA

jova i ja famosa actriu que actua amb èxit al "Barcelona".

DISPUTES SENSE IMPORTANCIA

—Ja t'ho tinc dit: o cremes l'Studebaker, o no em miris més la cara. No hi vull anar més amb aquest cotxe!

Els balls de Carnestoltes

S'acosta ben de pressa Carnaval, a pas de gegant arribarà dintre poc a Barcelona. Carnestoltes és tan esbògerrat i alegre que de lluny ja el sentim, sembla talment que el seu alè ens doni animació. Per això, abans de la seva arribada ja el celebrem. Barcelona, tan amiga de tota mena de festes i festetes, celebra un sens fi de balls de disfresses. N'hi ha per tots els gustos. Però, indubtablement, els millors són els balls Aurigemma-Cañadó al teatre "Novedades".

Consti que no ho diem a tall de propaganda. No en gastem nosaltres d'això. Ho diem fent justícia. De la mateixa manera que fem les censures donant noms, fem els elogis també donant noms.

Amics de divertir-nos, volem que els nostres lectors sàpiguen a quins balls es divertiran més.

El dia 5

de febrer, es posarà a la venda en tota Espanya el primer número de LA NOVELA NUEVA, que publicarà la novel·la d'ÀNGEL SAMBLANCAT, titulada

LA EXPIACION DEL PECADO

64 PÀGINES

MAGNÍFICA IL·LUSTRACIÓ

50 CENTIMS

L'aca d'en Tàrros

Després d'una llarga absència, hem tornat al poble, al poble de les cases de color de palla vella—ells, els indígenes, diuen *paia veia*—i pa torrat, el poble dels crepuscles meravellosos en el que el cel es fon en una gama deliciosa de blaus, de verds, de morats, de roses.

I hem anat al Casino. On s'ha d'anar, en un poble, sinó al Casino?

Hem passat uns carrers, blancs de lluna—adorable lluna del poble, que és una lluna de conte de fades—i hem entrat al Casino.

Al Casino, prop la xemeneia—apagada—hi havia una tertúlia de joves que discutien de teatre rus; uns militars de la guarnició que jugaven al dominó; un senyor vell, solitari, d'aire cansat i meditabund, que feia solitaris amb les cartes.

I el "Tàrros", el forner. El "Tàrros" forner és un home cordial, simpàtic, alegre. Petitó, gras, rodó, fa l'efecte d'una botifara ficada dintre una americana i uns pantalons. El "Tàrros" forner, té un nas sensual, unes celles negres i poblades, uns ulls de mirada intel·ligent, uns llavis groixuts, que acusen la bondat de la seva ànima. El "Tàrros" forner és un imaginatiu. A tot troba la imatge, l'equivalència justa. Per exemple, al passar un carrer on, per als dies de pluja, hi han unes pedres de forma geomètrica, diu:

—Cuidado amb aquestes gomes borradores!

I, en efecte, les pedres tenen la forma d'unes gomes de borrar.

Nosaltres trobem al "Tàrros" forner una mica trist. I com la tristesa no és el seu estat habitual, això ens estranya i ens inquieta i ens commou.

I volem saber:

—Què et passa?

I el "Tàrros" forner ens conta la seva tragèdia, la seva petita tragèdia.

Ha venut l'aca, ha hagut de vendre l'aca. Se li havia tornat boja. Tal com sona: boja. L'aca del "Tàrros" forner, era cèlebre en tota l'encontrada. Una celebritat ben merescuda, més merescuda que la de moltes persones. La coneixien en tots els envelats, en totes les festes majors, en totes les viles de la rodalia. Es deia "Penyita" i tenia un pèl roig, lluent—semblava vernissada—i una

escultura d'una elegància meravellosa. S'aturava sola, sense necessitat de posar-li la galga, en tots els hostals, en tots els llocs on la vida hi ha deixat caure uns grans de pebre i la mostassa de l'alegria.

Quan feia carretada—i en feia tot sovint—el seu amo li cridava:

—Corre, "Penyita"! Corre que ve el Pere Jaume! Corre que t'atrapo!

I l'aca, la "Penyita", corria. Corria tant que es va tornar boja. Es va tornar guita, tirava cosses—privilegi de les aques i les dones—es rebellava. I el "Tàrros" forner la va haver de vendre. Això va ésser per ell motiu d'una profunda

tristesa. S'ha separat de l'aca com es separa un d'una dona a la que s'ha estimat molt, però de la que no es poden resistir més les seves canallades.

I potser—si volem dir la veritat—sap més greu la pèrdua d'una aca que la d'una dona.

LLUÍS CAPDEVILA

Caricaturesques

Ordinàriament la moda, l'origen de la moda, res té de comú amb la personalitat dels que la segueixen. L'origen de la moda és la fantasia d'una persona—un modist, un dibuixant—i res més. Moltes vegades aquestes creacions no tenen antecedents històrics actuals ni pretèrits. De vegades les fantasies de dibuixants i modistos han sortit d'un somni d'estiu, d'un núvol capriciós, d'una futilesa estranya del tot a la gent. Però altres vegades, aquest antecedent històric de la moda existeix. Llavors el creador no és res més que un definidor de la manera d'ésser del públic.

Potser no és prou formal encaparrar-se per aquestes qüestions d'ordre simplement superficial. El traje és la forma del fons humà, i la gent de cap gros—en el sentit més noble de la paraula—no s'hi fixen gaire en les formes. Però, al capdavant, la forma és quasi sempre una derivació del fons, i d'aquí ve que l'encaparrar-se amb les modes d'homes i dones no sigui tan banal com sembla.

Les dones actuals i actualistes—potser vostès s'hi han fixat—usen uns barrets amb flocs al capdamunt i amb pardals de paper al volt, i aquests dos petits detalls ja són prou per a desenrotllar un estudi de la dona des de la prehistòria, als nostres dies. Les dones, ademés, l'han donat en vestir-se amb una forta tendència a l'aspecte de mascle; a la simplicitat de línies, a les línies atenua-

des i a les corves esmortuïdes en tot ço possible. Els homes, per altre cantó, es vesteixen de manera sospitosa amb vistes a la gràcia particular de les dones i barrets originals, bastons originals, camises descotades i mitjons de fer patir—no sé a qui—també originals. De les dues polaritats sexuals, homes i dones han donat un pas d'aproximació compenetradora. Un pas és poca cosa, però *piano, piano...* Sembla que l'ideal d'aquestes polaritats és la solució; la disolució, més ben dit. Sembla que aquells dos sexes que abans es deien contraris, tenen ganes de fer la pau en la més franca i perfecta harmonia. Això és un símptoma de molta tranquil·litat i de molta pau sexual futura. Això és el començament d'un bon camí, com hi ha món. Anem pel camí de l'asexualitat general i única, sense enveges ni rencors: l'Arcàdia sexual, vaja!

Les dones es rapen el cap i els homes es rissen el cabell i es deixen artístiques patilles. Les dones han agafat una moda molt expressiva: el mocador de coll lligat en punxa com el dels apatxes i les *cocottes* del París teatral que ens han ensenyat la Turcy i la Jo.

Un altre pas, dintre les modes de trinxeraire, i els dos sexes ex contrincants es trobaran en un pla fraternal, ben identificats en un tipus únic de moda definitiva: el tipus d'aquells éssers indefinits que ensumen drogues per les tavernes del carrer del Cid—pobre Cid—amb la camisa imperi, els pantalons cenyits, els llavis pintats i les mitges de seda. Serà l'única obra trascendental de la púrria moderna.

TANYUS

Aforisme

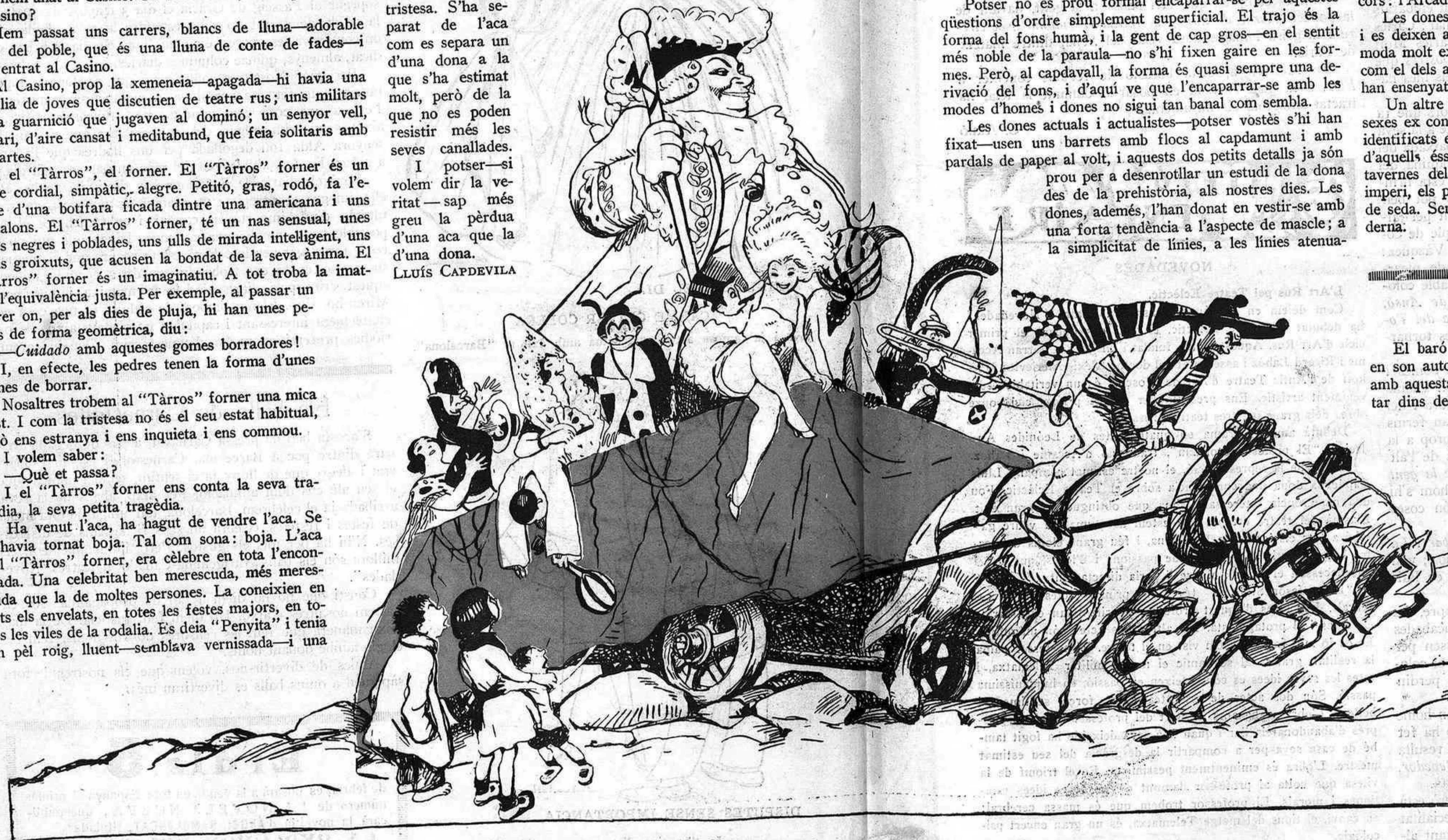
El baró de la "Paperina" i la seva esposa donaven, en son auto, un passeig per varis carrers de la capital; i amb aquests freds tan cruels, els tals pròcers, a més d'estar dins del vehicle tan ben resguardats de les inclemències del temps, portaven grans abrics de pell i tenien un calorífer sots els peus.

Repantigats, a tall de grans personatges, estaven a l'esguard del que passava i es veia a fora i la baronesa de sobte li digué:

—Tú, mira aquell desgraciat, amb els quatre pellingos que porta, com s'està pelant de fred.

El baró contestà amb rialla d'imbècil:

—No ho creguis. Recorda aquell aforisme: Déu dona el fred segons la roba.

EL CARRO DEL CARNESTOLTES

—Aquest any sí que ens costarà d'arrencar-lo! Farem ben poca bromal!

XERRAMEQUE ARTÍSTIQUES

ARA PER POC, ARA PER MASSA

Amb això de l'art passa com als pagesos amb la pluja: sia per poc, sia per massa, mai no poden estar contents del temps.

Ara mateix tenim una pluja d'exposicions que n'hi ha per sucari-hi pa; i qui diu pa, vol dir melindros amb xocolata de la bona.

Entreu a les "Galerías Layetanas", per exemple, i només de llegir els noms dels expositors, ja resteu embafats com aquells que s'entenen a olorar un bon dinar: Carles Vázquez, Dionís Baixeras, Genís Capdevila, Carles Moij i Navarro. Heu's aquí quatre plats forts i uns *postres* que poden deixar satisfets a qualsevulga *gourmet* dels més llaminers.

En Vázquez, tothom ho sap, és un dels pintors que fa més dones maques; i sinó, que ho diguin les que té a la seva sala, sobretot, aquella *Maja Blanca*, que sembla baixada del cel amb tanta blancor; la formosa *Charra*, salamanquina, del vestit virolat, i aquella garbosa *Currita*, que us està brindant un glop de *manzanilla*, darrera les quals pot ben anar-hi aquell copoll de feminitat que està jugant pel jardí a les *Mañanitas de Sol*, un sol bonic, rioler, ple de colorines brillants i calentones com totes les d'en Vázquez: altres pintures tractades de mà mestra, plena de picardies, completen la notable exposició d'aquest notable colorista: *El mejor guardián*, *A pleno sol*, *Valle de Ansó*, sense deixar de recó la fresca i gemada *Dulcinea del Toso*, per al perfil de la qual no em faria pas res tornar-me *Quixot*.

Tot ço que la pintura d'en Vázquez porta de bonica i joguina, ho duu de seriosa i d'imponent la d'en Dionís Baixeras, que és un mestre indiscutible de la figura i del paisatge de la nostra terra; pocs artistes tenim tan fermes en el dibuix com aquest, i que coneguin tant d'aprop a la gent de casa: ell sap caçar les escenes tranquil·les de l'alt Pirineu i pescar els epíssodis suaus de la vida de la *gent de platja*, tan ben assolides, que sembla que un hom s'hi trobi: *Matinada*, *Matí d'hivern* i *Mal temps*, són coses reals i fermes, com la veritat mateixa.

O, i també ho semblen de veritats *El sant sopar* i *La Sagrada Família*, amb tot i tractar-se de l'altre món; vull dir del món de la imaginació, pel qual es veu que en Baixeras hi dona un tomb tot sovint.

En Genís Capdevila, bon jardiner, com sempre, ha reunit un grapat de pintures de flors boniques i acabades de collir: *Violetes*, *Peonies*, *Lliris* i *Clavells*, passen per les mans d'en Capdevila sense perdre la sentor ni el colorit, i ço que és més curiós: sense perill de que el perdin mai.

Demés, de bon floricultor és també en Genís, un home que coneix la terra i que la sap tractar bé, com ho ha fet amb la *Devesa*, de Girona, i amb un *Sol caient*, que resulta d'allò més ferm i construït. Sinó pregunteu-ho al *Bevedor*, aquell vellet que sembla brindar per al seu retratista.

El plat d'en Carles de Moij ja no és tan fort, però està ben presentat i demostra una gran cura en l'especialitat dels *interior*, en els quals sap col·locar de tant en tant alguna figureta: un *Bodegó* de tons clars, una noia nua

que es tapa amb un vel per a que la vegin i un parell d'habitacions ben posades, ens diuen que en Moij és de fusta de pintor a la moderna i bon xic impressionista.

Les postres d'aquest àpat artístic són les escultures d'en Navarro, entre les quals hi han peces que es fan dir *si senyor*: *La gitana desnuda* i *La Virgen de la nostalgia*, amb tot i no ésser gens parentes, tenen un aire del seu pare, que enamora...

A les "Galerías Areñas", l'Elisseu Meifrén, que cada dia és més jove... pintant, hi exposa un grapat de paisatges i marines, sòlids i sucosos, d'aquells que no se'n veuen gaires. Es tracta d'unes teles formoses amb llum per fora i per dintre, o bé sia la esplèndida del natural i la que el pintor porta al seu interior, la qual li ha abocat també.

Així es comprèn que faci badar a la gent, davant de la poètica *Claror de lluna*, la ferma *Harmonia groc-cirera* i la grisa i magestuosa visió del *Sena*, dintre mateix de París.

En Meifrén aprofita l'ocasió de fer-nos conèixer a *Elsa*, a la qual l'artista en posar-la damunt la tela, ha tractat amb tots els miraments.

C. ARBÓ

TELÓ EN LAIRE

NOVEDADES

L'Art Rus pel Teatre Eclèctic.

Com dèiem en el número passat, al teatre "Novedades" ha debutat el Teatre Eclèctic, el qual ens donarà el primer cicle d'Art Rus. Aquest teatre, fundat i dirigit per Ferran Accame i Ricard Lahoz i assessorat pel doctor Alexis Alerievitx Markoff de l'Antic Teatre d'Art de Moscou, és un veritable esdeveniment artístic. Ens presenta per aquest primer cicle onze obres dels grans mestres teatrals russos.

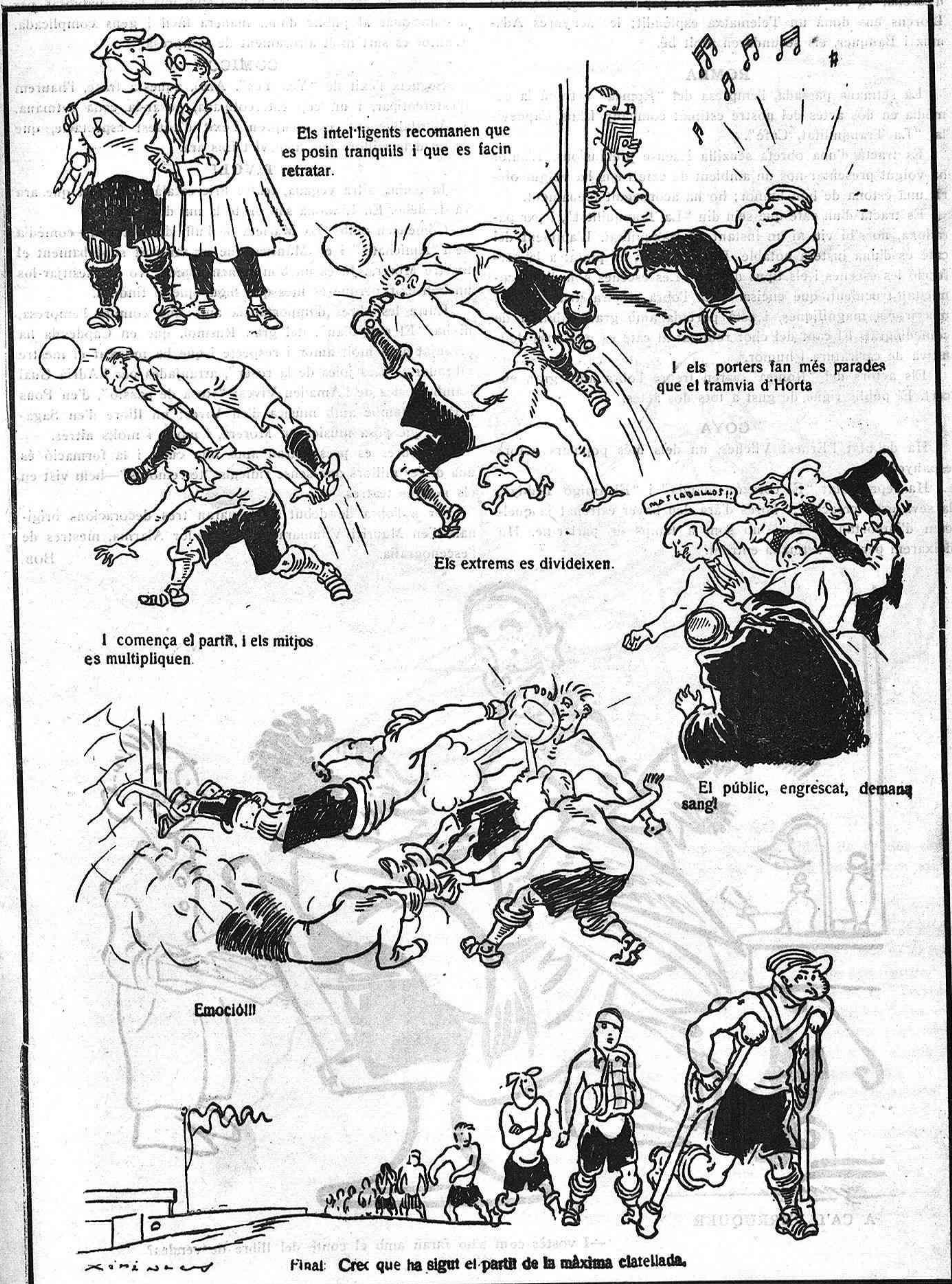
Debutà amb el drama en quatre actes de Leónides Andreiev, "El professor Storitzin", traducció d'Accame i Lahoz.

Abans de la representació, el nostre estimat company Lluís Capdevila donà una conferència sobre el Teatre Eclèctic. Fou una conferència interessantíssima que obtingué un gran èxit. Blasmà del teatre estúpid que estem acostumats a veure gairebé a tots els locals de Barcelona, i féu grans elogis del teatre humà i artístic, el teatre de passions i d'idees, que és el que necessita el poble i el que li parla directament.

"El professor Storitzin" té el dos primers actes massa cerebrals. Les idees d'aquest professor Storitzin fan encarcerats els actes i el protagonista. Els altres dos actes són magnífics. Es de lo més fort que hem vist en el teatre. El professor palpa la realitat, gràcies al seu amic el metge militar Telematxa, i totes les seves idees es converteixen en passió, en humaníssima passió. Són dos actes de gran teatralitat, força, sentiment i bellesa. L'obra acaba amb la mort del professor Storitzin; després d'abandonar la llar i quan una seva deixeble ha fugit també de casa seva per a compartir la desgràcia del seu estimat mestre. L'obra és eminentment pessimista. És el triomf de la vil·lesa que volta al professor damunt de les seves idees estètiques i morals. El professor trobem que és massa cerebral; en canvi, el tipus del metge Telematxa, és un gran encert psicològic.

La presentació, segons bocets d'A. Gel, molt bé, especial-

El partit de la màxima emoció

Els intel·ligents recomanen que es posin tranquils i que es facin retratar.

I els porters fan més parades que el tramvia d'Horta

Els extrems es divideixen.

I comença el partit, i els mitjos es multipliquen.

El públic, engrésat, demana sang!

Emoció!!!

Final: Crec que ha sigut el partit de la màxima clarellada.

ment el decorat del quart acte. La interpretació excellent i molt estudiats els papers. L'actor senyor Gonzàlez, director d'escena, va fer una creació del seu paper; el senyor Gonçal Llorens ens donà un Telematxa esplèndit; les senyores Adamuz i Banquer, els secundaren molt bé.

ROMEA

La setmana passada, l'empresa del "Romea" estrenà la comèdia en dos actes del nostre estimat company Lluís Capdevila; "La Tranquil·litat, Cafè".

Es tracta d'una obreta senzilla i sense pretensions. L'autor ha volgut presentar-nos un ambient de cafè i ens ha volgut oferir una estona de bon humor; ho ha aconseguit plenament.

Es tracta d'un cafè que se'n diu "La Tranquil·litat", i per paradoxa, no s'hi viu ni un instant de tranquil·litat. L'ambient del cafè és d'una justesa notable. En Capdevila ha pintat a la perfecció les escenes i els tipus de cafè. Les escenes són d'una comicitat truculent, que encisa. Tota l'obra respira una gràcia i una ironia magnífiques, i està portada amb gran habilitat de comediògraf. El cant del chor rellogat al cafè és una cosa definitiva de caricatura i humor.

Els actors del "Romea" varen treure l'obra amb gran encert. El públic rigué de gust a tots dos actes.

GOYA

Ha debutat l'Ernest Vilches, un dels més populars actors espanyols.

Ha representat "El corazón manda" i "El amigo Teddy", la seva gran creació. A hores d'ara deu haver estrenat ja quelcom d'importància. Però no som a temps de parlar-ne. Ho deixarem per a la setmana entrant.

BARCELONA

"Los cómicos de la legua" és una comèdia feta amb recursos vells—no tot ha d'ésser nou—i amb una certa habilitat, per a emocionar al públic d'una manera fàcil i gens complicada. L'autor es surt molt airosament de l'empresa.

COMICO

Segueix l'èxit de "Yes Yes". Això, aquesta frase, l'haurem d'estereotipar, i un cop estereotipada, posar-la cada setmana. Veritablement, es comprèn l'èxit d'aquest espectacle, que és un dels millors que hem vist fins ara.

TIVOLI

Ja tenim, altra vegada, teatre líric català. I sembla que ara va de debò. En Llimona sap on té la mà dreta.

Comencen amb "La Marieta de l'ull viu", la bella comèdia de l'"Amichatis" i en Màntua, que ha musicat superbament el mestre Morera. Ja és un bon començament. No cal desitjar-los un bon èxit, perquè és més que segur que el tindran.

Entre les obres d'importància amb què compta l'empresa, hi ha "El pati blau", del gran Rusñol, que en Capdevila ha arranjat amb molt amor i respecte i que ha musicat el mestre Obradors; "Les joies de la roser", arranjades per l'Adrià Gual i amb música de l'Amadeu Vives; "Rosa de passió", d'en Pous i Pagès, també amb música d'en Vives; un llibre d'en Sagarra, al que posa música en Morera, i molts i molts altres.

Les obres es presentaran amb tota cura, i la formació és una de les millors que sense ridículs "terremotos"—hem vist en els nostres teatres.

Per a l'obra de debut s'estrenaran tres decoracions originals d'en Maurici Vilumara i en Salvador Alarma, mestres de l'escenografia.

BOB

A CA' L PERRUQUER

—I vostès com s'ho faran amb el conte del llibre de vendes?

DEPORTS

FUTBOL

No hi ha més remei; la derrota del "Barcelona" per l'"Espanyol", és evident, encara que la majoria dels bons esportius els sàpiga greu.

Es clar que el "Barcelona" en va sapiguer més de jugar que l'"Espanyol" i no es va cansar de fer piruetes i tota mena de malabarismes, però els altres, amb menys coses, varen sapiguer fer entrar la pilota a la xarxa una vegada, cosa que el "Barcelona", contradint la voluntat dels seus bons admiradors, no va sapiguer fer, i cregueu que va ésser llàstima.

Comportar noranta minuts de joc, sempre veient per obligació a la vora d'onze mil cares llargues i temperaments frenètics, és una heroïcitat. Sort que, almenys, varen tenir uns moments deliciosos que ens els va produir l'incommensurable "Pepe Luis", en voler intentar jugar sense sabata; sort que aquell senyor de la murga (volem dir el del pito), molt atinadament li aconsellà que se la posés, perquè d'altra manera hauria estat fàcil que hagués agafat un constipat de prondstic.

El que més ens agradà, per això, fou l'actuació d'en Zamora; males llengües ens varen dir que jugava tan bé perquè s'havia rentat el "jersey", però nosaltres no ho creiem pas. Ara, que en veritat, hem de dir, que considerem una veritable llàstima el fet de que no hagués pogut protestar res, ni un sol "goal", i això que és tan deliciós de veure-ho.

I estem segurs que els bons baronistes hi haurien fet festa major, que Zamora hagués pogut protestar un "goal", però s'hagueren d'accontentar amb els nervis tivants i amb una dosi d'excitació d'ànims, que forçosament hauria desbordat si els elements providencials no haguessin enviat una plujeta al final del partit, que serví per a fer entrar la calma als esperits exaltats.

Ja ho dèiem nosaltres: darrera d'una gran victòria, acostuma venir una derrota, encara que sigui petita.

I el barcelonista no ens volgué cruer.

El "Gràcia" va fer de les seves amb el "Martinenc". Ja és ben veritat allò que diuen, que d'arbre caigut tothom en fa llenya. Aquesta vegada, però, la llenya se l'ha endut el "Martinenc", que faltant-li més de mig equip, no va tenir altre remei que fer collecció de "goals".

L'"Europa" va fer un miracle; tal com sona. Nosaltres ens pensàvem que en aquesta època ja no n'hi havia de miracles,

A CA'L ADROGUER

—Que no em despatxa?

—Esperi's que apunti al llibre de vendes els cinc cèntims de safrà i les tres unces de mongetes.

però, com que ho hem tocat ho hem de creure. Aquest miracle no ens fa res d'anomenar-lo "dels cinc minuts", que és el temps que durà la seva revifalla, que li valgué els dos "goals" que calia per a sobrepujar al que tenia al seu favor el "Terrassa".

El més curiós d'aquest partit va ésser que els bons europeïstes, veient que el seu equip perdia a la primera part, tot era usar xiulets i altres mitjans de censura, però a la segona part, quan ja el seu equip guanyava, tot eren aplaudiments.

Decididament, estem convençuts que a ningú li agrada perdre.

El "Sabadell" va estomacar al Sans al seu propi camp, sense que hi pogués fer res.

Es un altre misteri del futbol: un misteri que, ben mirat, no ho és gaire, perquè la cosa no pot ésser més clara del que és. Sinó que els aficionats de Sans no ho volen veure així.

TEIXI

S'està organitzant en la nostra ciutat un penya que durà el nom de "Penya Rusiñol". N'és el fundador l'actor Joan Illa Massanella, el qual, al mateix temps, dirigirà el quadro escènic que s'està formant. Felicitem el senyor Illa per la seva iniciativa, desitjant-li un gran èxit.

Ha mort el notable poeta, Mestre en Gai Saber, Jascint Torres i Rayató. Torres i Rayató és un dels noms que més esplendor ha donat als Jics Florals. Un xic massa humil, ha mort deixant escampada tota la seva obra i sense haver pensat mai reunir-la en un volum.

A l'Hotel Ritz es rebé un telegrama demanant habitacions i firmat per Amundsen. Això sol ha fet creure a tothom i als diaris que es tracta del famós explorador; el diaris afirmen que és ell i àdhuc ressenyen el que ve a fer a Barcelona. El més bo fóra que es tractés d'un comerciant que es diu Amundsen.

Però, no, nosaltres també creiem que és el gran explorador. Però els diaris s'equivoquen en explicar el motiu del seu viatge. Amundsen ve per a contractar al senyor Nebot per a que urbanitzi el Pol Nord, puix que va veure una fotografia de la Plaça de Catalunya i la va trobar l'obra més sublim del món.

Diuen que demà ve el general Primo de Rivera per a donar una conferència al P. U. P. Hi haurà més gent que la que fins ara s'ha vist mai reunida, perquè els socis del P. U. P. són innumbrables.

La llàstima és que el general potser haurà de tornar a ajornar la conferència.

Han vist l'impost de les cèdules? Ara, eren molts, però molts que no les treien perquè era un abús intolerable. Ara... ara, tret dels dotze apòstols, no la tindrà ningú... Per Déu! Es pot tenir afany de pessetes, però no arrancar-les d'aquesta forma asiàtica.

Menys en aquests temps, que sort tenim de mantenir gat, que és l'únic recurs d'un honrada família.

Fou mort la setmana passada un sometenista que aturà a uns caçadors.

Reposi en Pau.

Hem llegit que a Gràcia feren "Marianela" en català. Es veu que encara hi ha gent de xirinola.

El Papa ha ordenat que els frescos del Vaticà siguin retornats a la seva forma primitiva, que siguin retornats a la forma que els pintà Miquel Angel. Els nus del Judici Final havien estat vestits per Daniel di Volterra; ara, gràcies a l'ordre de Pius XI, tornaran a ésser despullats. "No tenim dret—ha dit el Papa—a profanar així la millor obra de Miquel Angel."

Amics de la justícia, la fem a qui se la mereix. El Papa ha estat digne i ha mostrat saber el què és l'art. Un Papa amb més sentit comú que els altres ha salvat la profanació dels seus antecessors.

Com cada any, el Círcul Artístic prepara el seu ball de Carnestoltes. Es celebrarà el dia 13 de febrer al seu estatge social.

El Círcul Artístic vol que aquest any el ball superi, en decoració, en bon gust, en fantasia, als dels altres temps. I sembla que ho aconseguirà. La direcció està encarregada a l'artista Oleguer Junyent, al qual ajuden altres notables artistes. El saló de l'Artístic serà adornat en un estil fantàstic i molt original.

Hi haurem d'anar.

La majoria d'entitats obreres rebutgen la pesseta miserable que el Govern concedeix als cent anys als obrers vells. Ben fet: collint fems i demanant almoïna i recollint burilles es guanya més i no cal acceptar aital vergonya, que denigra.

Es veu que els mèrits del treball i els sacrificis de sang i vida es paguen pitjor que un quilo de paper.

Visca el gest heroic dels homes honrats!...

Hem rebut el tercer volum de la "Biblioteca Popular Catalana", Publica l'obreta d'en Manuel Valldeperas, "Epistolari d'una dona", arxiu novellesc inversemblant.

Ho agraïm.

Aquell famós Colom que té tan encisat al nostre bon amic Urrecha, que li recorda la joventut en quant venien eleccions, ara vol donar una sèrie de conferències per a resoldre problemes de caràcter municipal.

Li donarem un tema:

La revisió de les places de metges otorgades darrerament.

Si no fa això el senyor Colom, ens resultarà un colomet volador.

Jordi acompanyava pel Parc la gentil Julieta. Feia temps que eren amics i la noia ja estava a punt de caure.

—Quan et podré estrènyer entre els meus braços el teu cos estimat?—li demanà ell per fi, després de diverses temptatives.

—Demà—respongué ella, tota tímida.

—Oh, no. Demà, no. Demà hi ha un partit de futbol.

Un infant: Ets massa petit; no hi ha res a fer.—Sordey: Res, tampoc.—E. V.: Està bé, el vostre article.—Fil i Grana: La prosa la passem a "La Campana"; en quant a la poesia us hem de dir que si vós no creieu en tantes dones, nosaltres no creiem en vós.—J. M. M.: Ens mirarem els vostres pensaments; segurament aniran.—J. P.: La vostra adaptació no ha pogut anar.—La C.: No ens plau.—E. T.: Encara menys:—R. M.: Noi, no pot anar la vostra poesia.—J. M. F.: No, no, tampoc.—Ll. B. i V.: Amb bona voluntat, pot anar.—E. R. T.: Sí, la vostra poesia per l'Almanac la guardem pel de l'any present. Els versos que ens acabeu d'enviar no aniran perquè ja ha passat l'oportunitat.—A. S.: És massa seriosa la vostra poesia.—V. C.: Bé.—Fenicex: Amic, escriviu més curt! Altrement, sentint-ho molt, ens veurem obligats a refusar les vostres proses que ja sabeu que són del nostre gust.

Llibreria Espanyola d'Antoni I.ópez ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELÈFON A. 4115

- V. BLASCO IBÁÑEZ. — EL PAPA DEL MAR (Novela) Ptas. 5
- COLETTE VILLY. — LA VAGAMUNDA (Novela). » 5
- H. ARDEL. — EL MAL DE AMAR (Novela). » 5
- P. DE COULEVAIN. — LA ISLA DESCONOCIDA » 5
- MIGUEL RIVAS. — ¡ADÚLTERA!.. (Novela) » 5
- PIERRE LOTI. — UN OFICIAL POBRE (Novela). » 5
- ENRIQUE GONZÁLEZ FIOI. — PORQUE SE PUSO EVA, EL CLÁSICO
PÁMPANO » 5

ANGEL PESTAÑA

Setenta días en

RUSIA

Lo que yo pienso

Un tomo 8.º Ptas 3'50

BARCELONINES

per Mossèn Jacinto Verdaguer -- Ptes. 1

Pronto

Obras completas de Santiago Rusiñol

Tomos II

El catalán de la Mancha

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Cir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig. 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, además 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

EL POBRE SENYOR ESTEVE

Ai, pobre de mi, que ja he rebut!